

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra . . . 50 K Felévre . . . 220 K
 Félévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
NYOLC PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Operett törvényhatóság

Ma már ilyen is van és a rendkívüli viszonyok, meg a válságos idők szüleménye. Genezise az, hogy az ország óriási és korszakalkotó változásokon ment keresztül. Új irányok, új politikai eltolódások következtek a végzetesen tévedéseknek bizonyult régiok után, s rettenetesen nehéz feladatuk az, hogy a meggyalázott nemzetet kiemeljék a csufos bukás szegényletes állapotából. A sikernek azonban két feltétele alakult ki az idők folyamán: tárgyi és alanyi. A tárgyi feltétel az, hogy minden magyar ember megfeszített erővel, fokozott szorgalommal dolgozzék saját munkakörében, az alanyi pedig a lelkek harmóniáját, a harmonikusan együttérző lelkek szoros összeműködését állítja a nemzet megújodása elő. A tárgyi feltétel félig-meddig máris biztosítva van: az ország népe dicséretreméltó szorgalommal dolgozik gazdasági megerősödésén, az alanyi feltétel elé azonban nagyon komoly akadályok gördülnek. A legkomolyabbak közül való a gyászos emlékü mult sötétlelkű vámpírjainak: a szabadkőmives páholytestvéreknek újból megkezdett titokzatos aknamunkája, mely az új korszak keresztyén és nemzeti gondolata ellen irányul. Taktikája a régi: alattomos és megtévesztő, de eszközei újak és a viszonyokhoz alkalmazkodók. Célja az ezeréves Magyarország feltámadásának mindenáron való megakadályozása és voltaképpen csak az időknek megfelelő változata a nemzetközi világbirodalom megteremtésére törekvő páholyprogramnak.

Debrecenben a szabadkőmives taktika diadalát üli. Sikerült célja és szándékai fölül megtévesztenie a becsületes és jóhiszemű magyar kálvinistákat, akiknek hiszékeny része bevette a maszlagot s ma halálos komolyan hiszi, hogy nyugalmát és egzisztenciáját keresztyén testvérei részéről fenyegeti a megsemmisítő veszedelem. De nem is válogattak páholylovagjaink a sikerre vezető eszközökben.

Jól tudták, hogy az új Magyarország leg-erősebb támpillére a keresztyén szellem, a keresztyén magyar lelkek harmonikus együttműködése, — gondolkodás nélkül dobták hát bele a keresztyén társadalomba a felekezeti tagozódás bomlasztó gondolatát és teremtettek egy újszülött, de analóg emberi figurát: az üldözött kálvinistát. S mialatt minden részében az országnak örvendetenesen békés harmóniában dolgoznak együtt keresztyén vallásfelekezeteink a nemzet jövőjéért, Debrecenben céltudatosan nagyra vájt szakadék tátong közöttük, melynek torkában ott suttog és sug-bug az a néhány száz szabadkőmives, aki a szakadékot létrehozta. Újabb és újabb tervek kovácsolnak, megtévesztő eseteket eszelnek, hogy a száz-ezer keresztyén magyar valahogyan meg ne találja egymást és kezet ne foghasson ő ellenük.

És ebben a momentumban beresendő az operett-törvényhatóság genezise. Nyolevan-száz nagyhangú és tisztátalan száju csahosa a feloszlatott, de zavartalanul tovább működő szabadkőmives páholyoknak dominálja a törvényhatósági közgyűlést, tiporja sárba a közhatóság tekintélyét és hoz határozatot sőt mond ítéletet százezer olyan keresztyén magyar nevében és ügyében, akiket érzés és felfogás tekintetében egy egész nagy világ választ el tőlük. Léha operettbe illő komolytalan jelenet az, amikor ezek az urak zárt sorokban felvonulnak a törvényhatósági közgyűlésre és eljátszák jól betanult szerepeket: szónokolnak kálvinista

öntudatról, költői dicsőimuszokat zengenek a kálvinizmus történelmi hivatásáról, mennydörgő hangon mondanak dicsőítő frázisokat a maguk hazafiságáról, de ei nem mulasztanak a világért sem, hogy közben nagyokat morduljanak a keresztyén nemzeti alapon álló kormány felé. Nekik nem volt jó sem a Friedrich, sem a Huszár-kormány és nem jó a Teleki-kormány sem, mert keresztyén politikát csinál és nem engedi nyitni „működni” páholyait. Ők csak olyan kormányok szavaznának bizalmat, mely a keresztyén helyett a héber csillagra szegezi tekintetét és nyugat helyett kelet felé orientálódik.

Ez az operett-törvényhatóság örök szegényfolt marad a magyarság történetében. Szé-

gyenteljes bélyege annak a megalkuvó, eludász, tétova politikának, amely megelőgszik a páholyajtók becsukásával és a főváros megtisztításával, de nem huzza szét a függőnyt és nem néz szét a vidéken is. Pedig az országnak és a nemzetnek elsősorban erre volna szüksége. Új választások útján megtisztítani a magyar vidéket és olyan embereket állítani a törvényhatóságok élére, akik nem száz, vagy ezer szabadkőmives métellyel megromlott kirakati keresztyének, hanem a nép széles rétegeinek érdekeit képviselik. Csak így lehet a mai operett-törvényhatóságból hivatása megaslátán álló komoly és tiszteltreméltó tényszerző a lerongyolt haza újraépítési munkáinak!

A miniszterelnök a kormányválságról

Tárgyal a pártvezérekkel - A válság hamar véget ér

Budapest, április 9. (N. St. t. j.) Gróf Teleki Pál miniszterelnök a kormányválságról ezeket mondotta: — Formai lemondás csak Gratz Gusztáv külügyminiszter részéről történt. Ő még április 3-án lemondott, de felmentése iránti kérését a Kormányzó még nem intézte el. Nagyatádi Szabó és Tomcsányi Pál nem mondtak le, hanem csupán azt jelentették ki, hogy a király levele miatt a kormány zavartalan együttműködése lehetetlenné vált. Felajánlottam lemondásomat a Kormányzó Urnak,

ő azonban kijelentette, hogy nem lát okot az elfogadásra és külpolitikai szempontból helytelennek tartja.

A kiscgazdapárt óriási politikai, erkölcsi és gazdasági felelősséget vállal magára a válság proklamálásával. Gratz Gusztáv lemondását mélyen bánja. Ő a király kérdés kikapcsolásának álláspontján áll. A pártvezérekkel még ma tárgyalok és remélem, hogy a válság rövid ideig fog tartani és közmegelegedésre oldhatjuk meg.

A kiscgazdapárt programmpontjai

Feltételekhez kötik a kormány további támogatását

Budapest, apr. 8. A kiscgazdapárt intézőbizottsága ma délelőtt ülést tartott nagyatádi Szabó István elnöklete alatt és a következő határozati javaslatot fogadta el és terjeszti a pártértekezlet elé:

I. A párt szolidáris lemondott minisztereivel.

II. Hajlandó más keresztyén és nemzeti alapon álló párttal együttműködni és részt venni a kormányzás munkájában. Megköveteli azonban, hogy alábbi programpontjainak megvalósítása érdekében a párt számbeli arányához képest megfelelő képviseletet nyerjen.

III. A királykérdésben a szabad királyválasztás alapján áll a párt. Elveinek sértetlen fenntartása mellett ebben a kérdésben a végleges döntést a nemzet újbóli megkérdése után kialakuló alkotmányjogi képviseletre kívánja bízni. Ezen minden idegen befolyástól mentes döntés megtörténteig változatlanul ragaszkodik az 1920. I. törvényeikk rendelkezéseikhez.

IV. A most tárgyalandó pénzügyi javaslatokkal váltakozva kívánja tárgyalni az alkotmányjogi javaslatokat és pedig lehetőleg a következő sorrendben: A törvényhatósági és községi szervezet reformja, a felsőház szervezetének, az államhatalom főszerveinek (király és országgyűlés) jogköréről és egymáshoz való viszonyáról, végül a képviselőválasztói jog reformjáról szóló javaslat letárgyalását.

V. Követeli a párt egyéb programjának, különösen a mezőgazdasági termékek szabad forgalmának haladéktalan megvalósítását és a földbirtokreform sürgős végrehajtását.

Budapest, apr. 8. A kiscgazdapárt ma délelőtti intéző bizottsági ülésén hozott programjának elfogadásától teszi függővé a Teleki kormány támogatását.

Politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy az egész Teleki-kormány lemond, mivel legfelsőbb helyen külügyi szempontból nem tartják kívánatosnak a teljes kormányválságot. Olyan hírek is voltak elterjedve, hogy a nemzetgyűlést ismét összehívják, de ezt illetékes helyen megegyeztették.

A kormányzó ma délelőtt kihallgatáson fogadta nagyatádi Szabó Istvánt, aki 10 órától negyed 12-ig volt a Kormányzónál kihallgatáson s onnan a kiscgazdapárt ülésére ment. Délben Andrássy Gyula és Bethlen István gróf jelent meg kihallgatáson.

A kiscgazdapárt értekezletén nagyatádi Szabó ismertette, hogy legfelsőbb helyen azt a kívánságot fejezték ki, hogy a mult napok eseményeinek külső vonatkozására való tekintettel lehetőleg kevés változtatással maradjon helyén a kormány Teleki Pállal az élén. Gratz Gusztáv külügyminisztert, aki önként távozott, nem fogják maradásra kérni.

Tomcsányi Pál az értekezleten a királykérdés kikapcsolása mellett érvelt, azonban nem igen hallgatták meg.

Sixtus herceg Marokkóban

Páris, apr. 8. (Nemzeti St. telefon jel.)

Sixtus Bourbon herceg jelenleg tanulmányuton van Marokkóban.

Ébredők és a kiscgazdapárt

Budapest, apr. 8. (N. St. t. j.) Az Ébredő Magyarok Egyesülete kijelentette, hogy valóban a lapokban megjelent az a hír, hogy csatlakoztak a kiscgazdapárthoz, de tény az, hogy egyes országos kérdésekben egyetértenek a kiscgazdapárt programjával.

Flaj
10
hel
ml

Amerika a világbékéért

Nemzetközi törvényszék

Knox szenátor memoranduma Harding előtt

Washington, apr. 8. Ma már körvonalazni lehet a kormány programját a német békeszerződés aláírására és a világbéke fönntartására vonatkozólag. A program főbb vonásaiban a következő:

1. Elvetendő a versaillesi békeszerződés népszövetségi záradékával együtt.

2. Elfogadandó Knox szenátor javaslata, mely a Németországgal való békeállapotot ismét helyreállítja.

3. Külön tárgyalások indítandók meg a Németországgal kötendő szerződés érdekében, s megállapítandók a károk és a felelősség mértéke, s megoldandók a háború folytán felszínre vetődött kérdések.

4. A Knox-féle javaslata be kell venni azt a nyilatkozatot, amely kimondja, hogy Amerika a volt hadviselő felekkel együtt fog dolgozni a kölcsönös megértés érdekében, ha Európa békéjét akár egy hatalom, akár a hatalmak valamely szövetsége fenyegetné.

5. Külön határozatot kell hozni, mely megállapítja, hogy az Egyesült Államok a szövetségesekkel együtt azon a véleményen vannak, miszerint Németország felelős a háborúért, s éppen azért a lehetőség határain belül teljes elégtételt tartozik adni.

6. Tárgyalni kell Angliával és Japánnal a tengeri haderő csökkentése érdekében.

7. A többi hatalmak elé javaslatokat kell terjeszteni a nemzetek szövetségének megalapítására vonatkozólag a célból, hogy a világ békéjét biztosítsa. Ehez a szövetséghez az Egyesült Államok is csatlakozhatnak hagyományos politikájukhoz híven anélkül, hogy könytelenek lennének beleavatni magukat Európa belső ügyeibe. A szövetség alkotmánya kell, hogy teljes akció szabadságot biztosítson Amerika számára.

— Knox szenátor memoranduma és változtatási javaslata jelenleg Harding elnök előtt van. Legközelebb nagy jelentőségű nyilatkozatot lát napvilágot, amely a nemzetek közös célok

szolgálatában létesítendő szövetségesek megalapítására vonatkozik. Ez a nyilatkozat semmiesetre sem állítható szembe a nemzetközi törvényekkel. Kiszámíthatatlan szolgálatokat tenne a világbékének egy olyan nemzetközi törvényszék, amely jogi alapokból kiinduló nemzetközi konfliktusokban politikai természetű kérdések megvizsgálásában, a közvélemény irányításában, továbbá az összes nemzetekre kötelező leszerelés lehetőségének megállapításában hozna döntő ítéletet, miáltal a jövő háborúja könnyen elkerülhető volna. De óriási erkölcsi haszna is lesz ennek a nyilatkozatnak, mely bizonyára fel fogja bátorítani az összes nemzeteket arra, hogy Amerika akciójához csatlakozzanak.

Berlin, apr. 8. Az amerikai ügyvivő, Dresel március végén a külügyi hivatalban memorandumot nyújtott át, amely felelet a német jegyzékre. A memorandum így szól:

— Az amerikai kormány dr. Simons jegyzékéből örömmel állapítja meg, hogy a német kormány világosan kifejezte azon szándékát, miszerint a jóvátételt a fizetőképesség végső határáig szándékozik teljesíteni. Az amerikai kormány a szövetségesekkel egyetértőleg Németországot teszi felelőssé a háborúért, miert is erkölcsi kötelessége Németországnak, hogy amennyire csak képes, teljesítse a jóvátétel követelményeit.

Ennek a kötelességnek elintézése az Egyesült Államok kormányának felfogása szerint az egyetlen egészséges bázis, amelyen a jogos és biztos béke nyugodhatik, ami viszont az összes európai nemzetek gazdasági megerősödését vonja maga után. Az amerikai kormány azt hiszi, hogy sikerülni fog neki a szövetségeseknél új alapot találnia az igazi béke számára, s reméli, hogy azok a tárgyalások, melyeket most megindítani, kielégítő eredménnyel járnak és egyrészt a szövetségesek igényeinek fognak majd megfelelni, másrészt Németországnak teszik ismét lehetővé a produktív munka felvételét.

Tisztek, tisztviselők és hivatalnokok, kik fizetéseiket állami vagy államkezelés alatt álló közalapítványi pénztárból húzzák, e pénztárak által kifizetett illetményeikről nem kötelesek bevallást adni, ezeknek az adóköteleseknek a kereseti adóját a pénzügyi hatóság szabja ki és havi levonások útján a közpénztár szedi be.

Ha valaki a IV. osztályu keresetadó tárgyát veendő többrendbeli illetményt élvez, ilyen esetben a IV. osztályu keresetadó az illetmények összevont összege után vettetik ki.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Cáfolják az ultimátumok hírét

Milánó, április 8. A *Corriere della Sera* jelenti, hogy a különféle lapok és távirati irodák megállapításaival ellentétben, nem intézett ultimátumot a magyar kormányhoz IV. Károly ügyében. Csak azt a követeletét adta tudtára, hogy Károly kalandja minden további következmény nélkül érjen véget.

Bécs, április 8. N. Fr. Presse jelenti: A Renter-ügynökség azon értesülése, hogy Olaszország és a kis antant Magyarországot katonai operációval fenyegették volna meg, teljes egészében koholmány, Sem Horthy kormányzó, sem a magyar kormány nem kaptak ilyen jegyzéket.

Sztrájk Angliában

London, apr. 8. (N. St. t. j.) A munkások kijelentették, hogy ha hétfőig nem lesz a helyzetben változás, az általános sztrájk elkerülhetetlen.

London, apr. 8. (N. St. t. j.) A Heyder parkot elzárták, mert a parkban szikratáviró állomást rendeztek be. A máltai csapatokat Londonba hozták. A kormány elrendelte, hogy egyes közlekedési cikkeket csak meghatározott fejadagokban szolgáltatathatják ki. London ugy néz ki, mintha hadiállapotban volna. A bányász sztrájk változatlanul tart.

NAPI HIREK

A vörös gróf

előtt újabb egymásután nyitják meg kopujukat a bolsevizmus darcos protektorai, s a szabadszerelmű Bolseviki Katája tetszés szerint válogathat „száműzetének” színhelyei között... De még így sincs irigyelni való rajtuk. Sem azokon, akik befogadják őket, sem azokon, akiket befogadnak. A protektorok az emberi civilizáció részeg martalócái, a védeencek pedig degenerált, perverz pribékjei. Akik nem tudják elűzölni, hogy mint az elvelemült rablógyilkos vissza visszavágnak gaztetők színhelyére. — Méltók egymáshoz valóban! Céljaik és szándékaik is azonosok - porbaszítani újbot, meggyalázni, letiporni ismét ezt a szerencsétlen, álmoszemű, drva nemzetet... A részeg kapanak nem tudják hogy aki másnak vermet és, maga esik bele. Nem tudják hogy Bolseviki Katának és félkegyelmű vörösgombos férjének alapszabályában véve nagyon mindegy, hogy hol lobbantják lángra a bolsevizmus üszkét: a magyar fővárosban-e vagy Prágában, avagy Belgrádban? Ha a magyar bombavetés nem sikerül, megpróbálják őket a szomszédokban is, csak legyen rá alkalom... Am lássák a szives vendéglátók...

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, délután 5 órakor Gábor András segédlelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Gábor András segédlelkész, délelőtt 11 órakor p. édikál Szele György lelkész, délután 2 órakor prédikál Varga Ferenc segédlelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 8 órakor ifjúsági istentiszteletet tart Kovács János vallastanító lelkész, 10 órakor prédikál Falker János segédlelkész, délután 5 órakor prédikál Mezei Béla segédlelkész. Arpad-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál G. ncsy Béla esk. fel., délután 2 órakor prédikál Kis Andor segédlelkész. Ispoltályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Urav Nándor lelkész, délután 2 órakor prédikál Falker János segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc vallastanító lelkész. Szegényháznál délelőtt 10 órakor prédikál Varga Ferenc segédlelkész. Pallagon (Gazdasági Akadémia) délelőtt 10 órakor prédikál Mezei Béla segédlelkész.

A Kossuth-utcai templomban f. hó 10-én reggel 8 órakor újból megkezdődnek az ifjúsági istentiszteletek, melyekre szeretettel felhívjuk a szülők és középiskolai növendékek figyelmét. — A gyermek istentiszteletek f. hó 17-én kezdődnek.

A Konfirmált Leányok Szövetségében (Egyházter 17. szám, ref. egyház tanácsterme) délután fél 4 órakor bibliát magyaráz dr. Révész Imre lelkész.

Vasárnapi iskola a szokott helyen és időben tartatik meg.

A róm. kath. templomban holnap, vasárnap fél 7, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagymise, utána sz. beszéd. Délután 3 órakor litánia, utána bérmand. k. oktatása, 5 órakor misszióbeszéd csak nőknek, 7 órakor csak férfiaknak.

Keresztyén írók és Hirlapírók

Tiszántuli Szövetsége. Az a felhívás, amelyet Debrecen nemzeti irányu, keresztyén újságjai bocsátottak ki egy hatalmas szövetség megerősítésére, mely magába foglalja a Tiszántul keresztyén íróit és újságíróit, lelkes viszhangra talált. A Tiszántul minden vidékéről sorra érkeznek jelentkezések, egyesek és szerkesztőségek részéről és örömmel jelentik be csatlakozásukat a nagyjelentőségű mozgalomhoz s már előre jelzik, hogy az ünnepélyes megalakulás aktusánál személyesen is kívánnak megjelenni. Az alapszabályokon dr. Komlóssy Imre, Puskás Jenő és Than Gyula szerkesztőkből álló bizottság dolgozik. Az alakuló közgyűlés megtartását még e hó folyamára tervezik.

— Napfogyatkozás. Bizonyára nem mindenki vette észre tegnap délelőtt az érdekes és ritka csillagászati tüneményt, a napfogyatkozást. A tegnapi napfogyatkozás csak részleges, ugynevezett gyűrűs napfogyatkozás volt. Reggel 9 órakor kezdődött s 10 óra felé volt legjobban látható. Hamarosan előkerültek a bekormozott üvegek s véges-végig sok bámulója volt e nem mindennapi látványnak. Sokan, babonások, egyszerű emberek égi jelnek vélték s fantasztikus jóslásokat fűztek a napfogyatkozáshoz.

A IV. oszt. keresetadó alá tartozó jövedelmek bevallása

Az állandó fizetési, nyug-, kegy- vagy tisztelődíjat húzó állami, törvényhatósági, közalapítványi, községi, egyházi, társulati és magánfizetők, tisztviselők, hivatalnokok, közegek, nyug-, avagy kegydíjat húzó övezgyek, állandó alkalmazásban levő üzletvezetők, felügyelők, kezelők, könyvvivők, pénztárnokok s általában a 80 koronánál több havidíjat húzó segédek, segedmunkások, állandó fizetést élvező lelkészek, tanárok, tanítók, revelők, írók, művészek, hivatalszolgák stb. a keresetadó negyedik osztálya alá tartozó keresményüket — az alább említendő kivételével. — a részükre ingyen kiszolgáltatandó bevallási iven 1921. évi április hó 30-ig tartoznak a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) bevallani, azonkívül a vállalatok és intézetek igazgatósága, előjárás, pénztár, föld-birtokos vagy üzlettulajdonos, akitől vagy amelytől az adóköteles fizetést húzza, szintén kötelezve van arra, hogy a nála, illetve üzletében állandó fizetés mellett alkalmazott egyének név- és fizetésjegyzékét az adókövető hatóságnak nyújtsa be.

Az adóköteles az összes rendes fizetést, nyug-, kegy- vagy tisztelődíjat, szóval mindazokat a járandóságokat, melyeket az állásukkal egybekötött bármily néven nevezendő szolgálatuk fejében akár készpénzben, akár természetnyekben, akár egyéb járulékokban élveznek. — a folyó évi, vagy ha az a folyó évre megállapítható nem volna — az előző évi állapot szerint tartoznak a bevallásba felvenni.

E keresmények bevallása alól azok az illetmények sem vétetnek ki, amelyek nem vehetők adóztatás tárgyát, mert annak elbírálására: vajjon valamely készpénzbeli vagy természetnybeni járandóság, vagy egyéb járuléka a keresetadó negyedik osztálya alá esik e vagy sem, kizárólag az adókövetésre illetékes közegek vannak hivatva.

A IV. osztályu keresetadó alá tartozó járandóságoknak az államkincstár megrövidítésére irányuló szándékából történt valótlán bementése (1875. évi XXIX. t.-c. 31. §-a) jövedéki kihágás, melynek bírsága 1-8-szor annyi, mint az az összeg, melyet az államkincstár megkárosított Kárösszegnek vétetik az az összeg, melyet a közdok kivételére illetékes közegek jogérvényesen megállapítottak.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tisztviselői e vállalatoktól huzott járandóságokról nem adnak bevallást, ezeknek illetményét az illető vállalatok kötelesek bevallani, a kivételt keresetadó tőlük beszédni és az állampénztárba évnegyedenként beszolgáltatni.

A szabadságeszmék építő és romboló munkájáról tart előadást dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, holnap vasárnap délelőtt 11 órákor a vármegyeház dísztermében. A mai világban legaktuálisabb tárgy értekezés egyik legérdekesebb pontja annak az előadás-sorozatnak, amit az Arany János Társaság a Ker. Nemzeti Ligával karöltve rendez. — Jegyek Antalffy és Csáthy könyvkereskedéseiben válthatók. Belépti díj 10 és 5 korona, munkásoknak legényeségi állományú katonáknak és diákoknak 2 korona.

A kommunista veszedelem miatt nem lehet végrehajtani Németországban a katonaság és rendőrség lefegyverzését. Erre a körülményre a német kormány felhívja a francia, angol és olasz kormányok figyelmét.

Cseh kegyetlenkedés. Dr. Baeran a cseh nemzetgyűlésen interpellált a tótok elnyomása miatt. Előadta, hogy nála két legionárius megjelent és a következő jegyzőkönyvet nyújtotta át neki: Terhelyen hazaárulás vádjára miatt tízenégy tótot és magyart fogtak el s kihallgatás nélkül órák hosszat bezárva tartották, azután az ablakon keresztül összelövélték őket. Felszólaló rámutatott hogy ily tények bizonyítják, hogy a cseh-szlovák állam teljesen balkanizálódott, ahol törvény, jog és tekintély helyett az önkény uralkodik.

Olcsóbb lesz a cukor az egész világon. Csehország nem tudja nagy cukorkészletét értékesíteni s kénytelen az árakat még inkább leszállítani. Csak nálunk tartják fenn mesterségesen a másként megmagyarozhatatlan magas cukorárakat. Rövidesen itt is nagy arzuhanásnak kell bekövetkezni.

Lakásügyi ankét. Tegnap délelőtt a lakás hivatal előadói Vargha Elemér dr. elnöklése alatt és Toth Emil dr. tanácsnok részvételével lakásügyi ankétot tartottak. Az ankéton megbeszélések történtek az új lakásrendelet mékenti végrehajtásáról.

Baleset a pászkygyárban. A macesz roppogtatás ideje közeleg. A pászkygyárak már územben is vannak, sőt az egyik debreceni gyárban már baleset is történt. **Suhajda Zsófia** 17 éves Jókai-utca 42. szám alatti lakos tegnap az izr. hitközség egyik pászkygyárában dolgozott. Munka közben balkezét elkapta az egyik pászkygyűrő gép és egyik ujját tőből kizsakította. A szerencsétlen leányt súlyos sérüléseivel beszállították a közokorháza.

Tizenháromezer munkást bocsátott el az olasz Fiat-automobilgyár. Az üzemét megszüntette, mert a munkások beleakartak avatkozni abba, hogy az üzem esőkkedés folytán kikét bocsásson el a vállalat. Az igazgatóság inkább bezárta a gyárat.

A ref. főgimnázium mozgófénykép előadása. Folyó hó 9-én és 10-én szombaton és vasárnap — kerül előadásra „Az összeesküvők” című Mária Theresia korabeli történelmi dráma 6 felvonásban. Előadások kezdete mindkét napon 3, háromnegyed 5, fél 7 órákor. Csak tanulók látogathatják.

Wekerle a pénzügyi tanács élén. Budapestről jelentik: **Hegedűs** Lóránt pénzügyminiszter megtette a szükséges lépéseket az országos pénzügyi tanács megszervezéséről, amelynek elnökévé **Wekerle** Sándort szeretné megnevezni. Epen ezért vasárnap kimegy Dánosra Wekerlehez.

Szabad lett az ásványolaj termékek belföldi forgalma. A debreceni kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége tudomására hozza, hogy az ásványolajtermékek belföldi forgalma 2157—921. M. E. számú rendelettel szabaddá tétetett. Az ásványolajtermékek behozatalára, illetve kivitelére vonatkozó korlátozó rendelkezéseket fenti rendelet nem érinti.

A fogházfelügyelő bizottság kiegészítése. A közigazgatási bizottság a fogházfelügyelő bizottságba a betegsége miatt városunkból távollévő dr. **Tervy** Tamás bizottsági tag mellé még **Fejér** Ferenc dr. bizottsági tagot jelölt ki.

A DEAC bálja. Széleskörű nagy érdeklődés előzi meg a DEAC vasárnapi műsoros estélyét. Az egyetemi ifjak, akik most hétről-hétre szebbnél szebb diadalokat aratnak a zöld gyepen, megfogják mutatni, hogy a bálteremben is derekasan megállják helyüket. A sikerült műsor csak növelni fogja az est feledhetetlen voltát. A DEAC mulatsága este 8 órákor kezdődik az Arany-Bika dísztermében. Jegyek még korlátozott számban kaphatók Springer József és Bódogh László üzletében.

Fiume sorsa felől Olaszország, Jugoszlávia és Fiume kormánya közösen fog dönteni. Olaszország javasolta ezt a kormányzósági konzorciumot a három kormány részvételével.

Aki nem tud lopás nélkül élni. Ki ne emlékeznék még arra a 17 tagból álló rabló-társaságra, mely 1918 végén és 1919 elején Debrecenben garázdálkodott? A rendőrség ennek a betörőbandának mind a 17 tagját még annakidején ártalmatlanná tette s a bíróság kezére adta. Ezek közül való **Csuka** Lajos cipészegéd is, aki csak e hó 6-án délután szabadult ki az ügyészség fogházából. Ugy látszik, a hüvöst igen megszokta Csuka, mert igyekezett olyat tenni, ami miatt újra csak a hüvökre kerül. Kiszabadulásának estéjén már be is tört **Hisz** Farkas Széchenyi-utca 27. szám alatti libazsírkereskedőhöz, ahonnan 2 bödön libazsírt lopott el. Ezután a Deák Ferenc-utca 21. szám alatti levő Sós Bálint-féle hentesüzletet törte fel, ahonnan csak 34 kilogramm paprikás szalonnával távozott. Még azon az este a szalonnával együtt elment a Csapó-utcai Karika-féle kocsmába, ahol a tulajdonosnak paprikás szalonnát kínált megvételre. A kocsmáros gyanút fogott és szolt az éppen arra cirkáló **Romasz** Gábor és **Dudás** István detektíveknek, akik le is tartóztatták Csuka Lajost és bekísítették a rendőrségre. Csuka a rendőrségen kihallgatása során előbb tagadt, de utóbb mindent beismerő tördelmesen. Elmondta, hogy azért törte fel **Hisz** és **Sós** Bálint üzleteit, mert ruhákat akart vásárolni a betöréses lopásokból szerzett dolgok áráin. A rendőrségen még fogva marad egyelőre Csuka Lajos, de ha lefolytatják ellene a nyomozást, átkísérik a királyi ügyészségre.

Félszázados jubileumát üli Vargha Gyula írói és költői pályájának a Kiszalud-Társaság, melynek nevében **Beöthy** Zsolt üdvözölte az ősz poétát.

IV. Károly hat hétig maradhat Svájcban

Genf, április 8. (N. St. t. j.) A szövetség-tanács közölte IV. Károlyral, hogy hat heti tartózkodást engedélyez neki Svájc területén. *Ezen idő elteltével más lakóhelyet kell keresni Svájc határain kívül.*

Visszavonulnak a görög csapatok

Zürich, ápr. 8. A „*Neue Zürcher Zeitung*” magánértesülés alapján arról számol be, hogy Konstantinápolyi jelentések szerint *Eskirsekisz-nél* a harcok tovább folynak. A görög csapatok elvesztették lendületüket és defenzív magatartást tanusítanak.

Különböző hadijelentések szerint a görög katonák nagyon ki vannak merülve. *Brusza* foglyokkal és sebesültekkel van megtöltve. A legújabb hírek szerint a görög hadsereg északi csapatai teljes bomlásban vannak.

Páris, ápr. 8. A nagy görög vereségek következtében a görög kormány beadta lemondását. A király **Gunarisz** hadügyminisztert bízta meg a kormányalakítással.

Ismét a korridor

Belgrád ápr. 8. A legutóbbi magyarországi események következtében a jugoszlávok ismét felvetették azt a tervet, hogy Jugoszlávia és Csehország között a korridort létesítsenek. E kérdésben tárgyalások indultak meg Belgrádban **Pačič** szerb miniszterelnök, **Kalinc** cseh követ és **Klement** francia ügyvivő között. Jugoszlávia reméli, hogy az antant támogatni fogja a korridor eszméjét.

Oroszok a Bácskában. Bácskában körülbelül 80.000 orosz helyezkedett el. **Wrangel** hadseregének egyes töredékei s más menekültek. Minden igyekezetük arra irányul, hogy a magyarokat turják ki helyükből. Egy részük állami alkalmazást kapott, más részük iparral és kereskedelemmel igyekszik megkeresni kenyerét. — **Palicson** például orosz menekültek gyümölcskereskedést nyitnak a Vigadó bazár-helyiségében. — A fürdőidényre 5000 korona bért fizetnek a helyiségért Szabadka városnak.

Hol a vörös? Ez a címe a Debrecenben megjelenő *Hajdusági Vírdat* legújabb száma vezető cikkének. A vörös zsidók mesterkedéseire mutat rá dr. **Kovács** József nemzetgyűlési képviselő. A lap a szokott élénkséggel ostromozza a zsidóság bűncit.

A debreceni gazdaszok Budapestén. A debreceni Gazdasági Akadémiának mintegy 40 növendéke tegnap délelőtt **Tokács** Zsigmond, **Juhász** József és **Heiszer** Mihály akadémiai tanárok vezetésével Budapestre utazott. A debreceni gazdaszok Budapestén a magyar óvári és keszthelyi gazdasági akadémiák növendékeivel megtekintik a most megnyitott tenyészállat- és mezőgazdasági gépközlést. Tanulmányutjukról hétfőn este térnek vissza.

Az országos burgonyakivitel iroda feloszlik e hó végén. A burgonyaforgalom szabad lesz. Biztosítva van az állami tisztviselők és a főváros burgonyája, valamint az is, hogy a szabadforgalomban is lesz bőségesen.

A beszállásosi törvény revízióját sürgeti a város. Debrecen város közigazgatási bizottsága felirattal fordul a honvédelmi miniszterhez, hogy vegye az 1879-i beszállásosi törvényt revízió alá. A felirat megjegyzi, hogy a viszonyok 1879. óta nagyot változtak, úgy hogy a beszállásosi törvény mostani alkalmazásával egyeseknek tekintélyes kárt okozhat.

A köztisztviselési vállalat felügyelő bizottsága pénteken délelőtt ülést tartott, melyen az intézői állás ideiglenes vezetésével megbízott **Czékány** Béla könyvelő teendőinek ideiglenes vezetésével **Edvi** Ilés Ilona pénztárnoknót bízták meg. Egyben felhívta a felügyelő bizottság a vállalat elnökét és intézőjét, hogy az **Edvi** Ilés Ilona pénztárnok nő helyének betöltéséről mielőbb gondoskodjanak és oda lehetőleg nyugdíjazott városi tisztviselőt helyezzenek.

Az amerikai tótok közt. **Jehlicska** Ferenc, a tótok egyik vezére, amerikai hírek szerint New-Yorkban egy katolikus templomban rendezett gyűlést. Sok hallgatója volt. A templomban tót feliratok voltak magyar nemzeti színnel díszítve. **Jehlicska** mindjárt elején kijelentette Istenre hivatkozva, hogy igazságot fog mondani. A cseh-szlovák köztársaságot a világ legnyomorultabb államának jelentette ki. A csehek vad bolsevisták, vérengző emberek, akik megrabolták a tótokat szabadságuktól, vagyonuktól és vallásuktól. A tanárok és a tanítók es hék, akik vallástalanságra oktatják a tót fiataliságot. Garadával küldik a cseh könyveket és lapokat, hogy a tótokat elcseszesítsék. Elkobozzák a tót lapokat. **Srobár** s a többi miniszterek vásárolják a néptől a marhat négy fillérjével. Már sok milliójuk van s vannak külföldön birtokaik, hogy legyen hová menekülniök. ha Felvidékről kikergetik őket **Jehlicska** kijelentette, hogyha szépszerrel nem, hát erőszakkal kell javítani a tót nép helyzetén.

Svájc törvényben szabályozza a gyermekek és nők üzemi foglalkozását. Bernből jelentik: A nemzeti tanács a kiskorúak és nők üzemi foglalkoztatásáról dolgozott ki új törvényjavaslatot, amelyben megállapítja, hogy a 14-ik évüket be nem töltött gyermekek üzemi munkára nem alkalmazhatók. A 18. évüket még be nem töltött férfiakat és nőket az ipari üzemekben éjszakai munkára szintén nem lehet alkalmazni. Az egyik földművesképviseelő kérdésére a szövetségi elnök kijelenti, hogy ez a törvény egyáltalán nem érinti a mezőgazdaságot. — A törvényjavaslatot egyhangulag elfogadták.

CIRKUS HENRY TALOTTA Debrecenben a Széchenyi-u. végén nagy megnyitó diszeloadás
 április hó 9-én este 8 órákor. Világhírű cirkuszi artisták **Gerard** a bohócok fejedelme, kitűnő lödomitások.
 Vasárnap 2—2 nagy előadás délután 4 és este 8 órákor. Jegyek előre válthatók **Schwartz** Dániel pipásnál, Piacz-utca 29. szám.

Csatorna Debrecen és a Tisza között.
Érdekes beadványt intézett Debrecen városához Ferenczy Sándor budapesti mérnök. Beadványában ajánlatot tesz, hogy megépíti a Debrecen és a Tisza folyót összekötő csatornát. Megemlíti még beadványában Ferenczy mérnök, hogy már évekkel ezelőtt foglalkozott ezzel a gondolattal s az akkori polgármesternek, Márk Andrásnak el is küldötte a csatorna terveit, de a város azóta ennek dacára semmit sem tett ez ügyben. Kijelenti a mérnök beadványában, hogy ha a város a csatorna megépítésének tervével komolyan foglalkozni akar, hajlandó a tervet a városnak díjmentesen elkészíteni. Az esetben, ha a csatorna tényleg elkészül, nagy textil gyárat ohajt Debrecenben felépíteni. A nagyszabású tervvel a város a hétfői tanácsülésen fog érdemben foglalkozni.

Adományok Fenyus Zoltán műlábjára.
A szerencsétlenül járt Fenyus Zoltán géplakatos műlábjával való ellátása céljából egyre érkeznek hozzánk az adományok. Tegnap a következők adakoztak: Szappanos Magda és Frigyes 100, Kecskés Sándor 40, Z. Bodán Margit 50, Gyarmathy István 50, Somossy László kereskedő 50, N. N. 50, Részó Alajos 20 koronát. A jöszívő adakozóknak ezúton is köszönjük nyilvántűk. **Gyűjtésünk eddigi eredménye 1479 korona,** s bár nagyon távol van még a szükséges 5-6000 koronától, biztosra vesszük mégis, hogy nemeslelkű olvasóink koronái lehetővé teszik a magával tehetetlen fiatal munkásember igazi talpraállítását! Tegnap számunkban az adakozók között Balogh István szerepelt Balogh Kálmán helyett, mit készséggel helyesbítettünk. — Az Erdélyből menekült nyomorgó diák részére dr. Müller Ernő adományozott tegnap 300 koronát. Az összegot köszönettel továbbítjuk.

Rendőri hírek. Sérülések: Grósz Margit 5 éves leánya esütőtűtől délután eddig ismeretlen körülmények közt lábát törte. — Orasi Ferenc 6 éves nyíracsádi kislányt munka közben apja megütötte úgy, hogy a fia fején megsérült. Mindkét sebesültet bevizitották a debreceni kórházba.

Az új vámtarifa. A debreceni kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége tudomására hozza, hogy az új vámtarifa dr. Bognár Elek m. kir. fővámmeghatározóhelyettes szerkesztésében rövidesen megjelenik. Mivel a könyv korlátozott számban készül, a megvenni szándékosok ebbeli igényüket sürgősen jeleítsék a kamaránál. A könyv ára 260 K.

A mezőgazdasági bizottság megkezdi működését. Mint ismeretes az 1920. évi XVIII. t. c. alapján létesített mezőgazdasági bizottság Debrecenben is megalakult. A bizottság elnöke Jóna István, most arra kéri a városi tanácsot, hogy mivel a bizottságról anyagi gondoskodás nem történt, becsása a bizottság rendelkezésre minden vasárnap délelőtt 11 órakor a városi tanácsstermet. Gondoskodást kér még Jóna elnök megfelelő irószerekről, sokszorosítóról és arról is, hogy a bizottság által kiadott meghívók kézbesítése késcsdolmet né szenvedjen.

Halálozás. Mély fájdalommal, azonban az Isten akaratán való megnyugvással tudatjuk, hogy szeretett, jó édesanyánk és nagyanyánk **özv. Czégely Ferencné** született **Somogyi Terézia** életének 80-ik, öszvegységének 14-ik esztendejében, folyó hó 7. napján meghalt. Megboldogult kedvesünket folyó hó 9-ik napján, szombaton délelőtt fél 12 órakor, a Kossuth-utcai templomban kezdődő református szertartással, a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba helyezték végső nyugalomra. Debrecen, 1921. április 7. Emléket kegyelettel őrizzük! Gyermekei: Czégely Ilona férjével dr. Czégely Mihállyal, Czégely Vilma férjével Uzonyi Gézával, Czégely Gyula nejjével Schwartz Ilonával, Czégely Gizella férjével P. Nagy Zoltánnal. Unokái: Uzonyi Magda, P. Nagy Klári, P. Nagy Elemér, P. Nagy Mártha. Közeli és távoli rokonaink nevébe is a temetést Dankó temetkezési vállalat Kossuth-u. 6. sz. oszkozi.

Ügyvédi nyomtatványok alkalmi vételben kaphatók Antalfy könyvkereskedésében Szent Anna és Varga-u. sarok.

6-os dobtengely réz csapágyakkal eladó. Cséplést vállalok. Ébert, Vargakert K. Tóth-utca 5. szám.

Kis próbabál e hó 9-én, szombaton, a Royal dísztermében a kereskedő és iparos ifjak tanfolyamának kezdete este 6 órakor. Belépődíj 9 korona és a vigalmi adó. Az új tanfolyam e hó 11-én, hétfőn kezdődik. Tisztelettel ifj. Schaff János.

HATÓSÁGILAG TÁMOGATOTT NÉPRUHÁZATI CZIKKEK KIÁRUSÍTÁSA SIMONFF / U. 2.

(várost bérház, volt burgonyaelosztó helyiségben.)

KIÁRUSÍTÁSRA KERÜLNEK:

Funkás bakkancsok,
Női és gyermekcipők,
Füstian, stux bricsesz és pantalló nadrágok,
Pérfi és női fehérneműk,
Kanavaszok, zephirek,
Férfi ruha füstian és zelig szövelek

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

SZÍNHÁZ.

Bodán Margit elutazott. Mint megírtuk, Bodán Margit a Csokonai-Színház jeles kolozs-tur énekesnője meghívást kapott egyik budapesti nagy színházhoz. Most megtudtuk, hogy a művésznőt a Buda-Temesvári színház igazgatója hívta meg. A művésznő tegnap a délelőtti vonattal már el is utazott, hogy felépjen szerződötési célból a budapesti közönség előtt. Bodán Margit hétfőn és kedden este fog fel lépni a Várszínházban a **Cigány szerelmek** és a **Gyime i vadvirágok** n. Ugy tudjuk, hogy ha Bodán **Sebestyén Géza** igazgatóval meg tud egyezni, akkor a jövő szezon elején már, mint a Buda-Temesvári színház tagja fog működni Budapesten. Bodán Margit elszerezése igen nagy vesztesége lenne a Csokonai Színháznak, épen azért nagyon sajnálná távozását a színház látogató közönség.

Ma délelőtt jelenik meg a Családi Kör—Színházi Híradó szenzációs új száma Szalma Sándornak jól sikerült címkéjével. Nagyszerű színházi intimításokat Bánhidy, Bodán, Buday, Rácz Ada, Székely Zizi és mások nagyszerű képeivel, valamint az utahi lány fővárosi jeleneteit. A huszonegy oldal terjedelmű legjobb színházi betilap 5 koronáért mindenütt kapható.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

* Szombaton C) bérletben kerül színre **A farsang tündere.** Jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók erre az előadásra.

Apró hirdetések.

Kerítésfonatok
huzal szeg,
metsző olló,
napi áron kaphatók
Sesztina Lajos
vasüzletében.

Középko-u nő
ki a házi irtás minden ágában járatos, alkamazást keres uri háznál. Cím a kiadóban.

Aranyat
mindenfélé ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Új kalapszalón!
Divatos kalapok készen kaphatók. Átalakítások legolcsóbb árban készítenek

Naményi és Rapros
kalapszalón és női divatterem Miklós-u. 1. e.

Bor
négy hektó lehozatlan eladó Vár-utca 8. szám.

Lakást keresek,
két vagy egy szobást konyhával Butorral vagy anélkül. Közbenjárót jutalmazok. Értekezni Csapó-u. 14. Buzásnál d. u. 12-3 közt.

Lakáscsere

Atilla-téren levő 1 nagy szoba, konyha, kamra (spájz), pince fűskamrás udvari lakásomat elcserélném 2-szobás lakással, közel a központhoz, **Dezso László** :: Maróthy-utca 19. szám ::

ETEOR MOZGÓBAN

Ma, április hó 9-én, szombaton
TARCSAN II. rész
7 felvonás, amerikai dzsungel dráma II. részben 4 felvonásban. Főszereplő **Eimo Linko n.**
HARRY és BARRY
humoros.
Előadások kezdete d. u. 5, 7 és 9 órakor.
Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8, III. 6 korona.

Kövér és Altmann

szőcsök, piac 42. Pannónia épület. Barmilyen a szakmába való munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Forgács István

műorás
Bádógos-u

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 68.
saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók

Maga hamis Benedikt Jenő
fogért, aranyért, briliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja
ujnann berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.

* **Whitechapel** szenzációs kalandor történet London legsötétebb külvárosából, 6 felvonásban Hans Mierendorf főszereplésével bemutatja az Uránia.

* **Mister „44”** amerikai film az Aranybika moziban.

* **Isten ostroma** dráma 8 felvonásban Damaszkusz-esillagának folytatása az Apollóban.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SPORT.

A vasárnapi mérkőzések. Hétfő-hétre érdekesebb mérkőzések kerülnek előtérbe. Vasárnap délután egyedül az üggetőéri pályán lesz mérkőzés, ahol délután fél 3 órakor az egyetemi csapat a Kisvárdai SE-t látja vendégül. Mindkét csapat napról-napra javuló formát mutat. Nem kevésbé érdekes mérkőzés lesz a két régi riválisnak, a DTE-nek és DKASE-nak találkozója. Papirforma szerint a Kase-nak kellene győznie, bár most előre nem lehet megjósolni az eredményt. Délelőtt a diószegi úti vasutapályán a DMTK a Nyomdászokkal játszik.

Üzäs. Felkérem városunk uszósportja iránt érdeklődő tagjait, hogy a Magyar Uszós Szövetség debreceni kerületének megalakítása ügyében az Aranybika kávéház üvegtermében vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó értekezleten megjelenni s veszkedjenek. A kerület megalakítása feltétlenül szükséges sagnak uszósportok fellendítése érdekében. **Hadházy Dezső.**

A tőzsde

Budapest, április 8. (Nemz. St. t. jel.)
A valutapiac ma valamivel szilárdabb volt.

Napoleon 9,85—9,10, font 11,35, dollár 285—48, francia frank 21,50, márka 450—29, lira 13, osztrák korona 0,45, rubel 128, szék 404, lei 327—25, korona dinár 7,60—67, lengyel márka 30—37.

Zürich, magyar korona 2.10 (megnyitás.)

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsórában vesz **Simon György**
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában
Piacz-utca 59. szám alatt

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
P-ULÓ 1.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

LEVÉLBÉLYEGEK

Debreceni, Nagyvárad, Arad és Szegedi román bélyegeket a legnagyobb áron és mennyiségben vasárnap k. Ajánlatok ár megjelöléssel **Weisz A b** lyegkereskedése Wien 1. Adergasse 8.